

22
ROČNÍK 17

4. dubna 2008

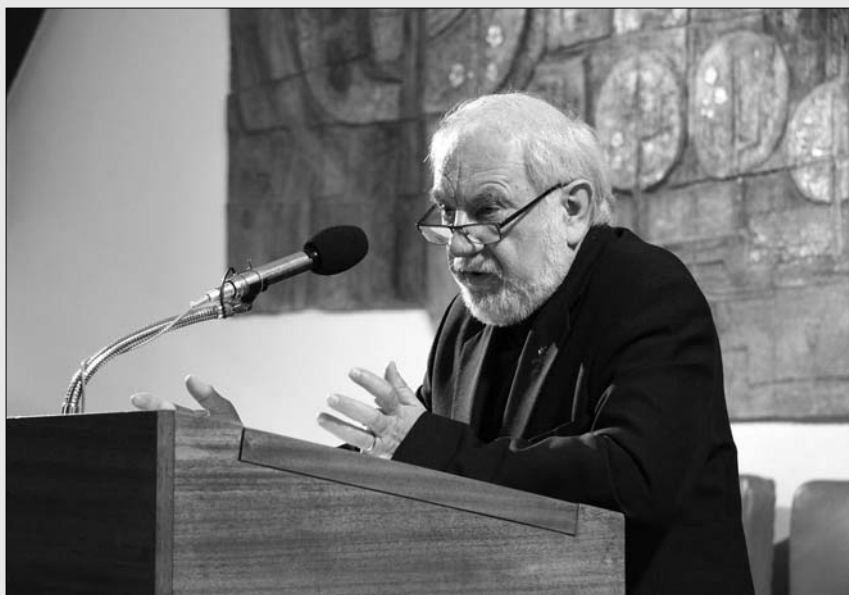
V ČÍSLE:

Velký rozvoj v infrastruktuře UP? Ano, bude-li projektově připravena • AFO 2008 – poprvé pravidelně na televizní obrazovce ČT • Výzkum v Antarktidě – za účasti dr. V. Pavla, zoologa z PřF UP • Vydavatelství UP: distribuce a prodejnost publikací vydaných Univerzitou Palackého

V pořadí již 6. přednášku z cyklu „Vědeckopopulárních přednášek významných absolventů UP“ přednesl 19. 3. v aule FF UP prof. J. Jařab, první polistopadový rektor UP, s názvem „Mezi realitou a literaturou“: „Dlouho jsme slyšeli, že je literatura odrazem života, což je samozřejmě, ale pravda je i taková, že je život odrazem literatury.“

(Více informací na této straně a na straně 5.)

-red-, foto -mo- ▶

S prof. J. Jařabem mezi realitou a literaturou

■ Úvodní skeptický pohled na budoucnost literatury, na její roli a vážnost ve společnosti, se v průběhu přednášky prof. J. Jařaba jako by rozplynul. Letošní laureát vědeckopopulárních přednášek významného absolventa UP dokázal 19. 3. s noblesou sobě vlastní to, co mnozí tuší: předpovědi o konci literatury a četby knih jsou až příliš černé. Slova emeritního rektora olomoucké univerzity prof. J. Jařaba, podložená vědeckou erudicí, mnohé utvrdila v tom, že síla a potřeba četby, síla literatury jako součásti kultury byla, je a bude mocnější než nástrahy, které jim klade – nebo spíše údajně připravuje – současná technická civilizace.

Zdá se, že vazby mezi realitou a literaturou, mezi skutečností a imaginací jsou mnohem složitější, než se např. jeví jednomu z nejvýznamnějších a také nejpopulárnějších amerických spisovatelů P. Rothovi, z jehož výroků prof. Jařab čerpal v úvodu své přednášky. *Literatura je pokladnicí našeho jazyka, je v ní zachován jazyk minulosti, který je dále v nových textech, ale i v každodenním užívání rozvíjen, protože je to živý organismus. Literatura je společným bohatstvím jazykové skupiny, národa; a všechny literatury dohromady nejspíše největším bohatstvím lidstva*, řekl ve své přednášce prof. J. Jařab. Posluchači letošní absolventské řeči měli tu čest „putovat“ životním příběhem prof. J. Jařaba, příběhem setkávání a prolínání jeho osoby v reálném světě se světem imaginace. *Moje první filologické překvapení přišlo v mých šesti letech, kdy jsem nemohl pochopit, proč jazyk, který mi až do těch šesti let zcela postačil ke komunikaci s maminkou a kamarády, se všemi sousedy v okolí i v místních obchodech, má najednou být považován za nedostačující nástroj v mém školním vzdělávání*, sdělil rodák ze slezského Hlučínska a dodal: *Ano, Hlučínsko, to byl Reich – a my tak nastoupili ke vzdělávání v němčině. Ve třetí třídě se mu „krevním oběhem duše“, z něhož se rodí a v němž kolují myšlenky, stala mateřštinou čeští-*

na. Jako ministrant zvládnul zprvu několik replik v latině, později, na gymnáziu již četl klasické texty. *Porozumět textům v jiných jazycích mě fascinovalo. Jako by šlo o dešifrování tajných zpráv*, dodal přednášející, jehož další setkávání s jazykem a literaturou vedlo přes ruštinu a angličtinu. *Zřejmě i to, že pocházím s etnický a kulturně pluralitního Slezska, přispělo k mému zájmu o menšinové proudy v americké literatuře. Případalo mi, že právě mezi židovskými, černošskými, později hispánskými, asijskými a indiánskými autory, se objevuje něco nového a dynamického, co rozproudí i ten hlavní tok americké literatury a kultury*, doplnil.

Chceme-li však přejít ze skutečnosti do imaginace, v ní nacházet sílu, povzbuzení, případně poučení, je nutné morálně a materiálně literární výuku a studium cizích jazyků podporovat, podporovat překladatelství na všech evropských školách. Prof. J. Jařab zdůraznil spolu s filozofem a literárním teoretikem T. Todorovem humanistický potenciál literatury pro každého jednotlivce i pro společnost jako celek. Podle něj může kniha totiž poskytnout útěchu, orientaci, když jí potřebujeme.

Dokončení na str. 5

Ministr školství o aktuálních otázkách rozvoje UP

■ Univerzita Palackého přivítala 26. 3. ministrem školství O. Lišku, který se zde setkal s rektorem UP prof. L. Dvořákem a dalšími členy vedení UP. Tématem rozhovorů s představiteli UP byly perspektivy dalšího rozvoje olomoucké univerzity, zejména otázky investic, výstavby a evropských strukturálních fondů. Ministr také vedení UP seznámil se svými nejbližšími záměry, zejména v oblasti legislativy (Bílá kniha, univerzitní nemocnice). Poté si se zájmem prohlédl stavbu nové budovy Přírodovědecké fakulty UP v areálu Envelopy a ocenil skutečnost, že se jí s největší pravděpodobností podaří dokončit v předpokládaném termínu.

-red-, foto T. Vynikal

Americký velvyslanec se setkal s vedením i studenty UP

■ V rámci své návštěvy Olomouce navštívil velvyslanec Spojených států amerických R. Graber 26. 3. Univerzitu Palackého. Setkal se zde s rektorem UP prof. L. Dvořákem, s nímž hovořil o dalším rozvoji

spolupráce v rámci pedagogických a studentských aktivit i o již realizovaných společných vzdělávacích a výzkumných projektech. Poté se R. W. Graber zúčastnil besedy se studenty UP (na snímku) ve zcela zaplněné aule FF UP. Zatímco její první část zaplnila přednáška amerického velvyslance na aktuální téma blížících se prezidentských voleb v USA, ve druhé části studenti kladli otázky, které se většinou týkaly umístění radarové základny v ČR a Polsku a zahraniční politiky USA.

Program návštěvy amerického velvyslance zahrnoval také setkání s vedením Ústavu ošetrovatelství a porodní asistence a Centra zdravotnických oborů LF UP. Tématem rozhovorů byl další rozvoj zdravotnických oborů, plánovaný vznik Fakulty zdravotnických studií a také spolupráce zdravotnických oborů LF s americkými
Dokončení na str. 7

**Toto číslo vychází s přílohou
AFOHLED 2008 č. 0.**

Stručně

Při IX. mezinárodní konferenci „Speciální pedagogika ve světle legislativních změn“, pořádané na začátku března Katedrou speciální pedagogiky, proběhla v aule PdF prezentace výsledků výzkumných šetření M. A. Chase, Ph.D., a H. M. Alessio, Ph.D. (School of Education, Health and Society z Miami University v Oxfordu v Ohio), zaměřených na oblast psychologických aspektů zdraví a sportu, či vzájemného vlivu tělesných cvičení, sluchu a řeči.

V neděli skončila v Galerii Schody UC UP výstava výtvarných prací studentů Katedry výtvarné výchovy PdF z pobytu na zimním výtvarném kurzu v Pecí pod Sněžkou. Doprovodné vystoupení Ing. P. Zatloukala na vernisáži 12. 3. připomnělo zimní atmosféru, ve které výsledné práce vznikaly.

Katedra teorie práva a právních dějin PF UP pořádala ve dnech 14.–16. 3. 10. mezinárodní konferenci právních romanistů ČR a SR, tentokrát na téma „Res – věci v římském právu“.

Literárněvědná společnost AV ČR, pobočka Olomouc, uspořádala 25. 3. v posluchárně Katedry bohemistiky FF UP přednášku doc. K. Komárka, Ph.D., (Katedra bohemistiky FF UP) na téma „Čeština klasiků – jazyk cizí? Problém srozumitelnosti české literatury 19. století“.
-mav-, foto -mo-, -tj-

**Velký rozvoj v infrastruktuře UP?
Ano, bude-li projektově připravena**

Univerzita Palackého by v příštích několika letech mohla zaznamenat obrovský rozvoj ve své infrastruktuře. V průběhu následujících tří až pěti let chceme a máme možnost vybudovat dílo o finančním objemu větším než sedm našich Envelop, řekl prof. E. Weigl, prorektor pro záležitosti rozvoje a výstavby UP, v průběhu jednání Kolegia rektora UP (19. 3.). Tímto sdělením uzavřel svou prezentaci o *Strategii obnovy a výstavby veřejných vysokých škol s využitím fondu z EU (VaVp: operační program – Věda a výzkum pro Inovace) a státního rozpočtu pro léta 2008–2015.*

Zmiňovaná strategie je záměrem MŠMT ČR. Vše dnes směřuje k tomu, že tento plán přinese do rozvoje infrastruktury veřejných vysokých škol až 95 mld. korun. Mezi informovanými představiteli vysokých škol – a nejen mezi nimi – se v této souvislosti hovoří o „Marshallově plánu pro vysoké školy“. Příslušným materiálem se v nejbližších týdnech bude zabývat vláda ČR, její stanovisko by mělo být známo v květnu. V současné době jsou připravována opatření, jejichž výstupem by mělo být organizované využití financí Evropské unie, České republiky a investičního podílu kapitoly státního rozpočtu pro MŠMT. *Vznikne tak jeden „tok“ financí, z něhož budou vysoké školy moci čerpat značné částky pro svůj infrastrukturální rozvoj*, sdělil Žurnálu UP prof. E. Weigl a zdůraznil nutný předpoklad – dobrou projektovou připravenost.

Co z toho vyplývá pro Univerzitu Palackého? *Především možnost investovat značné finanční prostředky do infrastrukturální obnovy a dostavby všech fakult*, dodal prof. E. Weigl, jenž dále hovořil o nutných předpokladech: předkladatelem všech smluv musí být UP, nikoli jednotlivé fakulty; všechny univerzitní potřeby a jejich pořadí bude určovat vedení olomoucké univerzity. Prorektor olomoucké univerzity mj. také zdůraznil vstupní podmínky pro budoucí čerpání nabízejících se financí – dokonalou inventuru současného stavu, jasnou představu o efektivním využití uvolněného infrastrukturálního majetku, to vše zpracováno ve výsledné podobě dlouhodobého záměru UP v oblasti rozvoje a infrastruktury.

Univerzita Palackého zaštiťuje v současné době osm fakult, finanční odhad pro VaVp činí 8,2 mld. Tato částka však neobsahuje požadavky Filozofické, Cyrilometodějské teologické a Právnické fakulty, požadavky nově vzniklé Fakulty zdravotnických věd a požadavky reálných potřeb centrálních jednotek. Navíc, některé jednotky UP nejsou k čerpání těchto financí projektově připraveny. *Nedostatečnost UP v projektové přípravě by měla být co nejrychleji řešena. Finanční prostředky z EU budou totiž uvolňovány v letech 2008–2015 a předpokládá se, že převážná*

část těchto financí, více jak 50 mld., by měla být proinvestována v letech 2009–2010, komentoval situaci prof. E. Weigl a dodal: *S ohledem na nesmírně časově náročné účtování EU budou velké stavby, zahájené po roce 2010, považovány za rizikové. Z toho vyplývá, že v roce 2009 by se v resortu školství mělo proinvestovat 29–30 mld. korun, prakticky stejná částka by měla být proinvestována v roce následujícím. Chce-li se UP o finance ze shora uvedeného zdroje ucházet, měla by co nejrychleji centralizovat své projekty VaVp, co nejrychleji dokončit generel UP (investiční plán rozvoje), na dobu dvou let posílit centrální prostředky (alespoň o dvě až tři procenta), na dva roky zastavit financování středních oprav a investic a zhruba 20 mil. korun (část Fondu na rekonstrukce a opravy UP) přesunout do činnosti zabývajících se projektovou připraveností UP. Nutné bude také posílit stavebně technický personál UP a vytvořit prostor pro stavební odbor*, sdělil prorektor pro záležitosti rozvoje a výstavby UP závěrem.
M. Hronová

Orientace v přírodních vědách jako báze pro literárněvědná zkoumání

Ve dnech 11.–15. 3. proběhl na Katedře germanistiky FF UP blokový seminář hostujícího pedagoga dr. W. Kugela z Berlína na téma „Umění lidé v literatuře a filmu – od Golema po klony“. Seminář byl v nabídce předmětů do značné míry raritou – nevedl jej totiž germanista, nýbrž fyzik a parapsycholog, který se ovšem zabývá i literárními dějinami. (Dr. Kugel publikoval např. významnou monografii o Hitlerově hvězdopavci E. J. Hanusnovi).

Studenti tak byli seznámeni nejen s fiktivním světem literárních děl a filmu, ale i s aktuálním stavem bádání na poli umělé inteligence či genových manipulací. Při této konfrontaci bylo poukázáno na zajímavé přesahy obou světů – např. do jaké míry určitá literární díla předjímalá pozdější vědecké poznatky.

Mgr. V. Opletalová, interní doktorandka Katedry germanistiky FF UP

AFO 2008 – poprvé pravidelně na televizní obrazovce ČT

Zhruba za týden se příznivci mezinárodního festivalu populárně-vědeckých a dokumentárních filmů Academia film Olomouc sejdou k slavnostnímu zahájení jeho 43. ročníku. V Kapli Božího Těla jej 15. 4. zahájí rektor UP prof. L. Dvořák

O dennodenním dění třiadvacátého ročníku olomoucké přehlídky se letos poprvé budou moci dozvědět i diváci České televize. Poprvé v historii festivalu bude mít totiž přehlídka dvakrát denně své místo na televizní obrazovce ČT – kromě večerních festivalových minut vysílaných na ČT 2 budou hosté AFO 2008 zváni také do *Dobrého rána* na ČT1. Festivalové dny však nebudou snímat jen televizní profe-

sionálové, ale rovněž studenti Katedry divadelních, filmových a mediálních studií UP, jimž ve svém osobitěm videozpravodajství nazvaném *AFOsféra*, jistě neunikne zajímavý doprovodný program. V rámci něj je veřejnost zvána ke každovečerním projekcím, které proběhnou na olomouckém Horním náměstí, nebo k účasti na koncertech hudebních skupin, jež tvoří vrcholy české alternativní scény: *Airfare*, *One Hight Band*, *MakoMako*, *Narcotic Fields*, *Kill the Dandies* a *Lesní zvěř*.

AFO 2008 se uskuteční ve dnech 15.–20. 4. Kompletní program je v příloze tohoto čísla Žurnálu UP a na www.afo.cz

-map-

Členství v rektorátních odborech

Jak Žurnál UP již informoval, na Rektorátu UP vznikla základní organizace Vysokoškolského odborového svazu, která hodlá sdružovat a zastupovat pracovníky tzv. centrálních jednotek, které se v současné době sestávají z Rektorátu UP (úseky rektorů, prorektorů a kvestur) a univerzitních zařízení UP (Centrum výpočetní techniky, Knihovna, Projektový servis, Vědeckotechnický park, Vydavatelství UP, Akademik sport centrum). Do této odborové organizace se mohou pracovníci těchto součástí UP osobně přihlásit (nejlépe po předchozí telefonické či e-mailové domluvě) u Ing. M. Müllera (Oddělení komunikace, audiovizuální služby, Tereziánská zbrojnice, Biskupské nám. 1, kl. 1718, e-mail: martin.muller@upol.cz) či PhDr. P. Urbáška (Archiv UP, Tereziánská zbrojnice, Biskupské nám. 1, kl. 1039, e-mail: pavel.urbasek@upol.cz).

Výzkum v Antarktidě – za účasti dr. V. Pavla, zoologa z Přírodovědecké fakulty UP

■ Když Česká geologická služba podávala před časem multidisciplinární grant na výzkum, jenž by se zabýval geologickým průzkumem, stavem ozónu, problematikou UV záření v oblasti Antarktidy, začlenila do tohoto projektu i biologickou část zaměřenou na výzkum ptáků a savců na ostrově Jamese Rosse. Při výběru patnáctičlenného vědeckého týmu, jenž se počátkem ledna vydal k české polární stanici G. J. Mendela, uspěl mezi klimatolog a biolog z Masarykovy univerzity, z Botanického ústavu AV ČR a Jihočeské univerzity také RNDr. V. Pavel, Ph.D., z Katedry zoologie a antropologie PŘF UP. Stal se tak prvním českým zoologem, jenž se výzkumného projektu na ostrově Jamese Rosse v Antarktidě účastnil.

Dr. V. Pavel strávil na polární stanici G. J. Mendela na ostrově Jamese Rosse tři týdny v lednu a únoru 2008. Kromě zoologického výzkumu bylo jeho cílem vypracovat zprávu o managementu výzkumu v těchto

drsných podmínkách a o ochraně ptáků a savců před vlivem člověka. *Cílem mé práce bylo a ještě i bude zejména sledovat populační dynamiku a hnízdění ptáků vyskytujících se v tomto nehostinném regionu. Sbíral jsem mj. data o početnosti a druhovém složení ptáčích společenstev, o umístění a přežívání hnízd atd.*, řekl dr. V. Pavel a dodal: *Zajímavé jsou např. ostatky tuleňů. Z výzkumu z dalších lokalit totiž vyplynulo, že zde mohou ležet i několik tisíc let. Za jakých okolností např. opouštějí moře a hynou na souši, se dosud neví. Jde o omyly? Jaký vliv má na celý koloběh tamního života globální oteplování?*

Vědci se možná dozvědí více z další expedice. Ta se původně měla k polární stanici G. J. Mendela opět přemístit v roce 2009. Jak ale Žurnálu UP potvrdil zoolog z UP, v současné době se již hledají cesty, jak se do těchto míst dostat dříve.

-map-

Na přírodní vědy lákaly film o pavoucích i živé strašilky a pakobylky

■ O tom, proč se pavouci nezamotají do vlastních sítí, i o dalších zajímavostech ze života hmyzí říše se mohli dovědět studenti Olomouckého Gymnázia Hejčín 17. 3., kdy mezi ně zavítal doktorand Katedry zoologie PŘF UP Mgr. E. Tošenovský. Jeho přednáška byla doplněna promítnutím krátkého filmu *Pavouci a hmyz* (ČR, 2006) z archivu mezinárodního festivalu Academia film Olomouc i ukázkami živých zástupců představovaných živočišných druhů, konkrétně strašilek a pakobylek. Součástí prezentace byly také sbírkové exempláře různých druhů motýlů, brouků, dvoukřídlých, sarančat, vážek, lihové preparáty byly z různých skupin larev vodního hmyzu (chrostíci, jepice, vážky, atd.). *Reakce studentů mne potěšila, po počátečním „zděšení“ si v podstatě všichni vzali živé exponáty na ruku, mnozí si je i fotili. Doufám, že jsme zapálili alespoň nějakou jiskřičku nadšení pro entomologii – někteří studenti se hned po přednášce například ptali na možnosti chovu tropického hmyzu. Už se těším, že se k nám snad některý z těchto studentů dostane do studijního programu Biologie, uvedl pro Žurnál Mgr. E. Tošenovský.*

▲ Studenti se mj. „osobně“ seznámili s dospělou samičkou strašilky australské (druh *Extatosoma tiaratum*)

Atraktivní projekce doplněné o výklad odborníků z UP na danou oblast budou pokračovat až do konce dubna v rámci běžné výuky na dalších středních školách v regionu, např. na Slovanském gymnáziu Olomouc, na gymnáziích v Jeseníku či Bílovci. Dvacítka přípravných krátkometrážních snímků zahrnuje mimo jiné oblasti geografie, ekologie, zoologie, botaniky či fyziky. Jejich konečný výběr provedli přednášející z Přírodovědecké fakulty UP s důrazem na atraktivitu daného tématu, tak aby zaujal mladé publikum. Celý program spolu s krátkou diskusí je koncipován, tak aby jeho délka nepřekročila jednu vyučovací hodinu.

Cyklus je součástí popularizačního projektu PŘF UP *Medializace vědy (MedVěd)*, jehož cílem je změnit trend snižování zájmu žáků, studentů a veřejnosti o přírodní vědy. Další informace viz www.projektmedved.eu.

-mg-

-mg-, -mav-, foto -tj-

Na dokumentu o Janu Patočkově spolupracoval prof. I. Blecha

■ Osobnost významného českého filozofa a mluvčího Charty 77 připomněl dokument „Jan Patočka“, který na Velikonoční pondělí odvysílala Česká televize. S režisérem třicetiminutového snímku T. Mojiššem spolupracoval na scénáři vedoucí Katedry filozofie FF UP prof. I. Blecha. Byla to již druhá úspěšná spolupráce těchto dvou osobností – prof. I. Blecha byl autorem námětu a odborným konzultantem také dokumentárního filmu *Nový obraz světa se rodil i na Hané. Edmund Husserl a Ludwig Wittgenstein*, snímku, s nímž T. Mojišš získal *Cenu hejtmana Olomouckého kraje* na 41. ročníku AFO v roce 2006.

-mav-

Den s Novou na Katedře žurnalistiky FF

■ Přednášky, workshop i casting zahrnula akce s názvem „Den s Novou“, kterou připravila Katedra žurnalistiky FF UP ve spolupráci s TV Nova na 27. 3. V rámci cyklu „Základy žurnalistických profesí“ se v aule FF UP uskutečnil seminář pod vedením šéfredaktora zpravodajství TV Nova P. Mrzeny, zaměřený na principy komerčního zpravodajství a skladbu odpoledních a večerních Televizních novin. Po něm uvedl svou přednášku mediální analytik M. Kruml, který hovořil na téma *Aktuální trendy v programu komerčních televizí*.

V průběhu dne proběhl také „casting talentů“ TV n@va na pozici junior redaktor/ka a moderátor/ka.

-red-, foto -mo-

Zpráva z olomouckého symposia

■ Ve dnech 11. a 12. 3. byly barokní prostory Uměleckého centra UP již počtvrté dějištěm mezinárodního a mezioborového symposia *Česká kultura a umění ve 20. století*, které pořádá Katedra bohemistiky FF ve spolupráci s Ústavem pro českou literaturu AV ČR.

Tématem letošního ročníku byly „Kontakty a konflikty kultur“. Pořadatelé oslovili řadu českých i zahraničních odborníků věnujících se nejen literární a literárněvědné problematice, ale i řadě dalších oborů. Zazněly příspěvky věnované teatrologii, kinematografii, translatologii, muzikologii či teorii komunikace.

Již hlavní příspěvky naznačily, že problematika rozličných kulturních konfliktů a kontaktů i jejich recepce a reflexe je stále aktuální. Doc. J. Med se ve svém příspěvku *Konflikt tradice a revoluce* věnoval konfliktu ideové-ideologické. Na pozadí tradicionalismu A. Nováka poukázal na jistý vývoj směřující od jeho vyhraněného přístupu k antitraditionalistickým tendencím až k určitému smíru v době ohrožení národního bytí na konci třicátých let 20. století. J. Med na tuto dobu pohlíží s jistou nostalgii dneška, kdy vědomí historické sounáležitosti mizí a tradici nahrazuje spíše jakási „nepřislusnost“.

Doc. P. Janoušek v příspěvku *My a oni, naše a jejich v myšlení o literatuře* sledoval v souvislosti s obecnými úvahami o literatuře konflikt metodologický. Myšlení o literatuře popsal na základě tří možných přístupů: literárněhistorického, literárněkritického a literárněteoretického. K myšlení o literatuře bychom podle P. Janouška měli přistupovat jako ke střídání módních vln. Je třeba zohledňovat skutečnost, že se většinou pohybujeme ve světě subjektivních konstruktů, že vyjadřujeme omezenou lidskou zkušenost.

V následujícím příspěvku dr. P. Janáček nastínil konflikt „vysoké“ a „nízké“ kultury v kontextu české literatury. Poukázal též na to, jak se měnila obliba tzv. nízké literatury během 90. let. Příspěvek prof. I. Fialové byl úvahou o ideologických a metodologických příčinách vytěšňování německy psané literatury z kontextu českých literárních dějin. I. Fialová upozornila na úskalí a meze glottocentrického přístupu k národní literatuře. V této souvislosti poukázala na stále aktuální oblast česko-německých národnostních konfliktů. Dopolední blok uzavřela svým zamyslením nad stýkáním a potýkáním se domácích a exilových kultur dr. H. Kosková.

V odpolední části prvního dne se program rozdělil. V Kapli Božího těla zazněly příspěvky zejména zahraničních účastníků, které odkrývaly zajímavé souvislosti ve vztazích české literatury a kultur evropských (Slovensko, Bulharsko, Finsko) i mimoevropských (Rusko, Japonsko). V tzv. Studentském divadle se několik referentů věnovalo rze literárněteoretickým a metodologickým otázkám, které byly poté následovány genologickými sondami. Úterní program symposia završilo neotřelé studentské divadlo s příznačným názvem *Kabaret Kaldera*.

Dopolední program druhého dne probíhal opět ve dvou blocích. Kaple Božího těla hostila referenty, jejichž příspěvky se dotýkaly zejména otázek překladatelských. V prostorách tzv. Studentského divadla zahájil program doc. V. Just příznačně příspěvkem teatrologickým, poté následovalo několik tematicky různorodých referátů věnovaných osobám F. Závřela, F. Kafky, či problematice nacionalismu a antisemitismu v české kinematografii v období druhé republiky, střetu hudby a generací v české próze šedesátých let. Program konference zakončil symbolicky v Kapli Božího těla brilantní vypravěč a mystifikátor M. Urban.

Olomoucké symposium ani letos neklamalo. Stále hojnější účast tuzemských, ale i zahraničních odborníků, pestrá nabídka zajímavých témat; na druhé straně přínosná kritická reflexe ze strany publika ve formě diskusí po každém příspěvku naznačují, že setkání podobného druhu mají i v dnešní době teoretických konstruktů své opodstatnění.

Stejně jako v předchozích letech plánuje Katedra bohemistiky FF vydání sborníku příspěvků ze symposia, který bude jistě nejen podnětnou četbou, ale zároveň reprezentativní pozvánkou k dalšímu ročníku, jenž ponese název „Experiment v umění 20. století“.

Mgr. K. Strnadová, Katedra bohemistiky FF

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Při příležitosti ukončení projektu „Rozvoj praktických forem výuky na PF UP“ financovaného z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR pořádá Právnická fakulta UP ve spolupráci Evropského sdružení studentů práv ČR (ELSA ČR) a za finančního příspěvku partnerů ELSA ČR konferenci

Praktické formy výuky práva, která se uskuteční

v prostorách PF UP ve dnech 11.–13. 4.

První den konference nese název *Praktické formy výuky práva aneb Výzva pro české právnické fakulty*. Druhý a třetí den konference nesou společný podnět *Právní klinika v systému vzdělávání v České republice*.

Program konference je k dispozici na internetové stránce www.elsa.cz/konference.

Katedra fyzikální chemie PíF UP zve na další přednášku cyklu *Členové Učené společnosti ČR z Olomouce mluví o současné vědě*.

Prof. P. Hobza:

DNA z pohledu fyzikálního chemika.

Přednáška se uskuteční 9. 4. ve 14 hod.

v posluchárně SV1 Přírodovědecké fakulty UP, tř. Svobody 28.

Grantová agentura Akademie věd ČR vyhláší

veřejnou soutěž ve výzkumu a vývoji na standardní a juniorské badatelské grantové projekty s předpokládaným termínem zahájení řešení 1. 1. 2009.

Standardní badatelské grantové projekty – podpora projektům se zásadním vědeckým přínosem v daném vědním oboru a odrážejícím nové tendence ve vědě, tedy výrazná podpora excelenci ve vědě v ČR. Přijímány jsou i návrhy projektů s mezioborovými tématy.

Juniorské badatelské grantové projekty – podpora samostatného rozvoje mladých talentovaných badatelů uvažujících tvůrčím způsobem a schopných formulovat své vize do vědeckého projektu, případně sestavit a vést malý tým, který se na jeho řešení bude podílet. Grantový projekt může navrhnout mladý badatel, absolvent nebo student doktorského studijního programu, který v době zahájení řešení projektu nedovršil 35 let věku.

Lhůta pro obě soutěže končí dnem 28. 4. 2008.

Bližší informace viz <http://www.gaav.cz/aktuality>.

Firmy Phenomenex a Chromservis a Katedra analytické chemie PíF UP si Vás dovoluji pozvat na seminář věnovaný vysokoučinné separaci s názvem

Fast LC, Method Development,

který proběhne ve středu 16. 4. od 13 hodin v učebně č. 31 (přízemí) v budově Děkanátu Lékařské fakulty, tř. Svobody 8.

HABILITACE

Cyriometodějská teologická fakulta

Ve středu 9. 4. ve 13.15 hod. se na zasedání Vědecké rady CMTF UP v učebně U3/1 (1. patro budovy CMTF) uskuteční habilitační řízení v oboru **Teologie Mgr. Ing. A. Opatrného, Th.D.**, odborného asistenta Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Téma habilitační přednášky je na téma *Konstituce Gaudium et spes jako inspirace pro současnost pastorální teologie*. Habilitand předložil habilitační práci s názvem „Cesty pastorace v pluralitní společnosti“.

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Obraz a text

■ Ve druhém březnovém týdnu se na Katedře výtvarné výchovy PdF UP uskutečnila návštěva J. Nečase, Ph.D., výtvarníka žijícího od 80. let trvale v zahraničí, zejména v Polsku a Německu. Pro studenty Katedry výtvarné výchovy připravil dvoudenní workshop na téma *Obraz a text*, kterému se sám věnuje jak po stránce umělecké, tak po stránce teoretické. Během dvou intenzivních dnů procházeli studenti cestou podrobné analýzy možných postupů při interpretaci textu, která vyústila ve vlastní autorské pojetí objektu propojujícího obraz i text v celistvé tvůrčí gesto. Pracovali přitom s fragmenty literárních textů světové literatury nebo s texty vlastními. Rozbor pojmů *kniha, text a jazyk* proběhl mj. formou setkání s reprodukcí originální tvorby J. Nečase (viz obr.), pro niž je typické vysoce senzibilní propojení mezi obrazem a textem.

Účastníkům workshopu byly při tvůrčím procesu nabídnuty různé možnosti práce s autorskou knihou. Texty studentů byly po společné jazykové analýze graficky převedeny do ilustrace nebo autorského knižního objektu ve formě leporela, kodexu, složených kreseb nebo sbírky kreseb s obalem.

Trendy v ústavní sociální péči

■ Na Katedře antropologie a zdravotvé PdF UP se 19. 3. se konala odborná přednáška na téma „Trendy v ústavní sociální péči“. Studenti byli seznámeni se změnami, které nastaly v oblasti sociálních služeb s účinností Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Bc. Z. Staněk, ředitel Dětského centra – ústavu sociální péče pro mládež Víkřovice, seznámil přítomné s vývojem ústavní péče u nás, podrobně hovořil o dopadech zákona na jejich uživatele, o složitosti současného financování. Středem zájmu studentů byly i standardy kvality sociálních služeb. Mgr. D. Píterová zdůraznila nutnost týmové práce jak při jejich tvorbě, tak i zavádění do praxe, neopomenující význam supervize jako prevence syndromu vyhoření u zaměstnanců. Bc. Z. Staněk odpovídal na dotazy studentů, které se týkaly využití příspěvku na péči, výchovně-vzdělávacího procesu a volnočasových aktivit uživatelů.

-dp-

Kontroverzní studie: Vědecká práce a pivo nejdou dohromady

■ *Souvisí spolu pití piva a výsledky vědecké práce? Podle výsledků studie, kterou na toto téma vypracoval doc. T. Grim z Přírodovědecké fakulty UP, ano. Mladý vědec zjistil, že s počtem za rok vypitých piv klesá počet článků a citací jeho kolegů v odborných časopisech, které se těší vážnosti mezinárodní vědecké obce. Ornitholog Grim si kontroverzním tématem nadělal mezi českými kolegy řadu nepřátel, na mezinárodním poli však získal uznání. Byl dokonce navržen na humornou Ig Nobelovu cenu za výzkum, který lidí nejdřív rozesměje, ale pak přiměje k zamyšlení.*

„Na začátku studie před šesti lety stálo zjištění, že všichni čeští ornithologové mají od roku 1980 do roku 2002 v mezinárodních takzvaných impaktovaných časopisech pouhé čtyři desítky článků. V Paříži jsem se tehdy setkal se známým vědcem A. Mollerem, který publikuje v těchto uznávaných periodikách 20 až 30 článků za rok. Když jsem se ptal, v čem může být ten nepoměr mezi ním a námi, odpověděl, že je to jistě množstvím vypitého piva,“ vzpomíná na počátky kuriózního výzkumu doc. T. Grim.

Zprvu bral tvrzení Mollera pouze jako bonmot, pak se ale rozhodl jeho slova ověřit. V roce 2002 zjistil od českých kolegů ornithologů, kdy se narodili, kolik článků jim vyšlo v mezinárodně uznávaných vědeckých časopisech a kolik pilitrů piva vypijí za rok. „Výsledek mě překvapil, Moller měl pravdu: čím víc piva, tím horší vědecká výkonnost a publicita,“ podotkl doc. T. Grim.

Materiál o průzkumu, při kterém použil standardní vědecké metody, rozesílal do renomovaných vědeckých i společenských časopisů po celém světě, všude jej však brali jako legraci. „Předloni jsem výzkum aktualizoval a očekával, že s mladými ornithology se výsledek nepodaří zopakovat. Opak byl pravdou,“ uvedl vědec. Znovu se pustil do obesílání médií, tentokrát už s větším úspěchem. Článek vyšel v prestižním ekologickém časopisu *Oikos* a obratem přišly nabídky na rozhovor z *The New York Times*, *Daily Telegraph* či *Scientist*. „Do *Oikosu* jsem se snažil proniknout s vážnějšími tématy několikrát, ale nikdy jsem neuspěl,“ směje se doc. Grim.

Přestože je Grimovo jméno citováno v souvislosti s jeho hlavním výzkumným oborem (studium kukaček) poměrně často, nikdy neměl tolik ohlasů jako s „pivním“ průzkumem: „Píši mi kolegové, že je to dobrá sranda, supr věc, další zase, že jsem znesvětil ornithologickou a ekologickou komunitu, či dokonce celou českou vědu. Jak může tak svatou věc, jakou je věda, ovlivnit pití piva?“ Doc. T. Grim tvrdí, že se do kontroverzního průzkumu pustil také proto, že chtěl nastavit zrcadlo českým vědcům a vyvolat na toto téma diskusi.

I když se na Grimovu hlavu snášá a ještě bude snášet hněv některých českých vědců, čeká jej zřejmě i řada ocenění. Ať už je to Ig Nobelova cena, udělovaná za kuriózní vědecké počiny, na kterou jej nominoval izraelský kolega, či cena děkana fakulty za článek v prestižním vědeckém časopise. „Za ty peníze samozřejmě koupím bečku piva a pozvu všechny ty, kteří říkali, že s takovou bizarností nemůžu na vědeckém poli prorazit,“ uzavírá s nadhledem doc. T. Grim.

-pv-

Setkání s absolventem naší univerzity, který uspěl v zahraničním uměleckém prostředí, bylo přínosem nejen pro studenty, ale pro celé hostitelské pracoviště.

Dr. J. Nečas je absolventem olomoucké Filozofické fakulty a od roku 1981 působil jako výtvarník z povolání, kurátor výstav a vysokoškolský učitel na Univerzitě Adama Mickiewicze v polské Poznani. Od roku 1997 žije trvale v Německu, kde se věnuje své profesní výtvarnické a zaměřením na volnou kresbu a autorskou knihu. Jako kurátor připravil řadu výstav pro Velvyslanectví ČR v Bonnu, pro Spolkový svaz výtvarných umělců se sídlem v Bonnu a pro Kunstverein Siegburg. Od roku 2006 vede semináře o ilustraci a autorské knize na Univerzitě v Norimberku a od roku 2005 pořádá ilustrační workshopy na různých německých středních školách. Své práce samostatně vystavoval v řadě galerií v České republice, Německu, Polsku a Nizozemí, mimo jiné v Centru kresby a grafiky Muzea Kalisz (Polsko 2003), v Městském muzeu Kempen (SRN 2003) nebo v Galerii Brno 2006. Kromě toho se účastnil řady skupinových výstav v galeriích a muzeích v ČR, Polsku, Nizozemí, Belgii, Francii, Slovinsku a Maďarsku. Práce J. Nečase se nacházejí mimo jiné ve veřejných sbírkách v Polsku, v České republice a Německu.

Acce se uskutečnila v rámci projektu *Kvalitativní inovace výtvarně-pedagogických studijních oborů*, který za podpory ESF a státního rozpočtu ČR řeší v letech 2006–2008 Katedra výtvarné výchovy PdF UP. Studenti katedry coby cílová skupina projektu rozšiřují i díky podobným jednorázovým akcím své poznání široké oblasti zprostředkování umění a kultury.

Mgr. P. Šobánková, KVV PdF, foto archiv autorky

Prof. J. Macháček: „Dámy a pánové – Josef Jařab“

Je téměř nepatřičné, že do této rubriky zařazujeme „seznámení“ s tak všeobecně známou a ctěnou osobností, jakou je prof. J. Jařab. Při příležitosti vědeckopopulárních přednášek významných absolventů UP jsme však většinou na stránkách univerzitního týdeníku zachovávali tradici představování jejího autora. Činíme tak tedy i tentokrát, a to tím raději, že nám prof. J. Macháček laskavě poskytl zlatý text svého laudatia (resp. podle slov prof. J. Jařaba jeho „první nekrolog, který jsem vyslechl vsedě“), které přednesl ve zcela zaplněné aule FF UP 19. 3.

Vážení přítomní,

dostalo se mi té výsady, že mohu dnešního přednášejícího uvést. Je to potěšení, ale má své úskalí. Uvážíme-li, o koho jde, měl by to být úkol velmi snadný. Pečeť toho, co dnešní přednášející pro blaho univerzity, urbis item rei publicae vykonal a stále koná, je tu patrná všude. Stačilo by tedy asi říci: Dámy a pánové, Josef Jařab.

Je tu ale pokušení přece jen několika větami osobnost profesora PhDr. Josefa Jařaba, CSc., připomenout. A to je nesnadné. Hlavně pro široké rozpětí jeho duchovní podstaty a z ní pramenící jeho neuvěřitelně bohaté působení. Pravda, máme dnes umělé inteligence, které nám pohotově dodají všechny potřebné informace. Poradil jsem se s Googlem. Sděлил mi, že na dotaz Josef Jařab existuje asi 2 950 anglicky psaných stránek. Asi.

Raději se tedy pokusím sám vyznačit alespoň hlavní rysy tohoto člověka. Při představování se obvykle uvádějí životní data. A tu mi připadlo, že není ani tak důležité, kdy a kde se narodil, ale že se takový člověk vůbec narodil. Nechvalně známá komplexní hodnocení z doby bohudíky již minulě si bedlivě zaznamenávala, že Josef Jařab pochází z rodiny malorolnické. Dodá-

vám, že ze slezského města názvu neměně malorolnického. Nad malorolníky vládly tehdy rozpaky. Nepatřili ani k tě správně, ani nesprávně třídě. To rodina poznávala na své kůži. Ale tu myslím je klíč k základním povahovým rysům budoucího vysokoškolského učitele, badatele, rektora, senátora, etc.: odpor k nesvobodě, nepoctivosti, ke zpuštění všeho druhu, k lenosti. Dodejme příkladný vztah k rodině. Toto všechno, zná sobeno smyslem pro mnohovrstevný humor, dává jeho celkový obraz. Vzpomínám třeba, jak chytrě si Josef Jařab, již člen katedry, zvolil ideologicky prostupnou cestu, kudy s problémy afroamerické menšiny a její kultury mohl zároveň do studentstva a celé normalizované společnosti nenápadně proudit duch demokracie.

Obrovská příležitost pro rozvinutí všech těchto osobnostních rysů nadešla v roce 1989. A tehdy již docent anglické a americké literatury Josef Jařab se jí chopil. Připomínat tuto dobu znovuzrození olomoucké univerzity a její rozvoj je myslím stále třeba. Vypjatá situace kolem stávky, vystoupení v aule a ve Sportovní hale, zvolení rektorem. Obroda vnitřní i budování vnější. Hektická vyjednávání o budovy s oběma armádami, kdy šlo někdy i o nebezpečí osobní újmy. Přeměna kasáren

na fakulty a zbrojnice na knihovnu. Získávání řady grantů ze zahraničních nadací (Mellon). Zvýšení prestiže univerzity na domácím a zahraničním poli spolu s otevřením univerzity světu. První čestný doktorát na tehdy ještě československých univerzitách Václavu Havlovi a čestné doktoráty předním světovým postavám (za všechny jmenujme např. Simona Wiesenthala). Legendární návštěvy (cesta s prezidentem Havlem do Washingtonu, přijetí dvou nositelů Nobelovy ceny William Goldinga a Czesława Miłosze na univerzitě, a ovšem Allen Ginsberg). Účast na úžasném projektu Středoevropské univerzity, již se stal rektorem. Zasedání konference rektorů evropských zemí v Olomouci, transatlantické dialogy za účasti předních myslitelů obou břehů. A k tomu nezapomenutelné Večerní rozmluvy s hosty UP, které neměly a ani myslím nemají obdobu na žádné vysoké škole v republice. Poctivé působení v politice zúročeno členstvím v Senátu ČR a předsednictvím jeho Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Předsednictví subkomise Parlamentního shromáždění Rady Evropy. Přitom neustálá snaha spojit úsilí univerzity s městem a krajem.

Vyčísliť všechno působení profesora Jařaba, nositele dvou čestných doktorátů amerických a jednoho britského, držitele řady cen a medailí, a člena téměř dvou desítek grémii, učených společností, nadací, apod. nelze. Určitě jsem mnohé opomenul. Ale jedno je třeba dodat. Po celou dobu udržoval profesor Jařab styk se studenty, pravidelně přednášel a vedl doktorandské semináře.

Co k tomu dodat. Snad jen, že v osobě dnešního přednášejícího se snoubí dvojí: e pluribus unus – z mnohých jeden – a ex uno plura – z jednoho mnohé.

Dámy a pánové – Josef Jařab.

Prof. J. Macháček,
vedoucí Katedry anglistiky a amerikanistiky FF UP
Foto -mo

Jubileia

Prof. Ing. Václav Hušák, CSc., oslavil v březnu 70. narozeniny

Prof. V. Hušák, CSc., nastoupil jako asistent fyziky na Lékařskou fakultu UP v roce 1960 po absolvování Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze.

Během pedagogického působení se stal docentem a později profesorem na Klinice nukleární medicíny LF UP a Fakultní nemocnice Olomouc. Byl jedním z prvních pracovníků, kteří zakládali obor nukleární medicíny v Olomouci a jedním z několika málo fyziků, kteří byli u zrodu nukleární medicíny v České republice. Jeho práce přispěla k rozvoji radiační fyziky a přístrojové techniky v novém oboru nukleární medicíny, dozimetrie ionizujícího záření a radiační ochrany u nás i ve světě.

Je autorem a spoluautorem 230 původních a přehledových prací, z toho 70 v renomovaných zahraničních časopisech, autorem a spoluautorem 30 vědeckých monografií, učebnic a skript, 23 výzkumných zpráv, spoluautorem 11 patentů. Počet ohlasů jeho prací v zahraničních časopisech a knihách je více než 60. Jeho učebnice a skripta o radiační hygieně a fyzikálních základech scintigrafického zobrazování byly vůbec prvními pojednáními s touto tematikou v České republice.

Od roku 1988 je čestným členem České společnosti nukleární medicíny ČLS JEP, byl dlouholetým místopředsedou této společnosti a národním delegátem na kongresech Evropské asociace nukleární medicíny.

Na Lékařské fakultě UP byl členem oborové rady PGVS oboru Zobrazovací metody, na Přírodovědecké fakultě UP byl v komisi pro státní závěrečné zkoušky oboru Biofyzika a chemická fyzika. Mimo UP byl členem rady komisi při Ministerstvu zdravotnictví ČR, byl členem poradního výboru předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost v Praze, dále je v redakční radě jednoho zahraničního odborného časopisu.

Profesor Hušák se ve své práci zaměřuje na fyzikální a přístrojové základy nukleární medicíny s důrazem na fyziku zobrazovacích metod využívajících ionizujícího záření, dále na dozimetrii a ochranu před ionizujícím zářením v lékařství, radiologickou fyziku a radiační biofyziku.

Pro své odborné, pedagogické i lidské kvality si prof. V. Hušák získal uznání mnoha kolegů a studentů, kterým stále pomáhá v jejich odborné práci. Co popřít oslavenci, kterému se práce stala celoživotním koníčkem? Především pevné zdraví, optimismus a hodné elánu do další práce.

Doc. M. Mysliveček, Ph.D.,
přednosta Kliniky nukleární medicíny LF UP

Přednáška k poctě J. L. Fischera v roce 2008

„Přednáška k poctě J. L. Fischera“ se uskutečňuje jednou ročně jako projev ocenění významu osobnosti prvního rektora obnovené olomoucké univerzity. Koná se zpravidla v listopadu.

K jejímu přednesení vybere k tomuto účelu rektorem UP jmenovaná výběrová komise významnou českou či zahraniční osobnost z kterékoli vědní oblasti.

Kterýkoliv člen akademické obce může podat svůj návrh na kandidáta přednášky. Součástí tohoto návrhu musí být stručné zdůvodnění.

Prosíme o zaslání návrhů na kandidáta přednášky na oddělení vědy a výzkumu RUP do 15. 5. 2008 (vladimira.kalova@upol.cz).

S prof. J. Jařabem...

Dokončení ze str. 1

Může pomoci žít. Abychom však mohli plně využívat vše, co nám literatura nabízí, musíme pro to něco udělat. A můžeme začít u sebe a doma, řekl prof. J. Jařab, významný absolvent druhého nejstaršího učení v zemi, a závěrem dodal: Třeba tím, že začneme zasévat literární zrníčko do duší a myslí našim dětem a vnoučům, že jim budeme každý, každický den číst, než se z vlastní, trpělivě a soustředěně vypěstované potřeby sami chopí knížky. Jako čtenáři budou moci jako teď my, do vybrané společnosti osobností, s nimiž se ve vlastním životě nebudou moci nikdy sejít – ať už to bude Shakespeare, Balzac, Dickens, či B. Němcová, T. Morrisonová nebo S. Rushdie. Kýmž ti malí začnou u Dášeňky, Pipi Dlouhé Punčochy či Harryho Pottera, budou na nadějném počátku seznamování s budoucností, na počátku celoživotního humánního putování, které se bez knížek prostě neobejde.

Cykus Vědeckopopulárních přednášek významných absolventů Univerzity Palackého byl v roce 2003 zahájen z iniciativy primátora města Olomouce jako společný projekt města a univerzity. Výroční přednášky jsou určeny široké olomoucké odborné i laické veřejnosti. Jejich cílem je udržovat a rozvíjet kontakty s významnými absolventy UP, veřejně proslulými v oblasti vědy, kultury a umění či v politické nebo podnikatelské sféře, šířit povědomí o jejich příslušnosti k Univerzitě Palackého v Olomouci a o jejich vazbě na město Olomouc. V minulých ročnících pronesli tyto přednášky prof. J. Peřina, doc. J. Štreit, prof. Z. Příkrýl, RNDR. J. G. Svec a J. Pavlica.

M. Hronová

Mladí herci v přestrojení budou lákat na Veletrh práce 2008

Netradiční způsob propagace zvolili v letošním roce pořadatelé Veletrhu práce. Na třetí ročník akce budou vysokoškoláci v olomouckých ulicích lákat mladí herci v kombinézách dělníků s krumpáčem a lopatou nebo herečky převlečené za prodavačky.

Novinky se podle jedné z organizátorek veletrhu Mgr. M. Rakové objeví i v programu. *Studenti si letos například poprvé vyzkoušejí, jak probíhají přijímací pohovory u renomovaných společností. Při nich mohou firmy objevit perspektivní posily do svých týmů,* popsala. Zájemci, kteří 8. 4. navštíví prostory Uměleckého centra UP, budou moci se zástupci čtrnácti zaměstnavatelů také diskutovat o možnostech stáží. *V řadách vystavovatelů najdeme nejen společnosti s regionální nebo celostátní působností, ale také nadnárodní korporace. Reprezentují široké spektrum oblastí – od finančnictví po obchodní řetězce,* doplnila Mgr. M. Raková.

Vstup na veletrh je zdarma, akce proběhne 8. 4. od 9.30 do 17 hodin, podrobnější informace včetně registrace na pohovory nanečisto u jednotlivých zaměstnavatelů najdou zájemci na stránkách www.veletrhprace.upol.cz. Účastníci získají reprezentativní katalog, mohou zhlédnout vystoupení Divadla Tramtarie nebo vyhrát ceny v tombole. Součástí programu je workshop zaměstnavatelů a zástupců univerzity rozvíjející jejich vzájemný dialog.

Akci pořádá Profesionální poradenské centrum FF UP (PPC FF UP), které s myšlenkou pořádání veletrhu pracovních příležitostí přišlo v roce 2005, kdy proběhl první ročník. Portfolio služeb PPC FF UP je specificky zaměřeno na poskytování profesně poradenských, vzdělávacích, informačních a zprostředkovatelských služeb studentům a absolventům UP. Mimo jiné zprostředkovává tuzemské a zahraniční stáže nebo podněcuje diskusi zástupců univerzity s firmami a organizacemi na trhu práce za účelem vzájemné spolupráce. Cílem aktivit je zvyšování uplatnitelnosti absolventů v praxi a posílení spolupráce univerzity a vnějšího prostředí.

Kontakt: Mgr. M. Raková, marie.rakova@upol.cz, +420 585 633 250

Velký zájem škol o vzdělávací podpory

Vážené kolegyně, kolegové, čtenáři,

velmi rád bych vás, podobně jako většina mých kolegů, řešitelů projektů ESF, stručně seznámil s projektem Univerzity Palackého CZ.04.1.03/3.2.15.2/0276, který se nazývá *Tvorba a ověření e-learningových opor pro další vzdělávání učitelů*.

Projekt jsme připravovali delší čas, dávno před začátkem projektu v červnu 2006. Ne proto, abychom mohli částku přes 6 000 000 Kč hned od začátku projektu využít, ale proto, že zaměření i výstupy projektu mají ovlivnit velkou skupinu edukátorů. Stručně jsme výstupy z projektu oslovili učitele tělesné výchovy na všech základních a středních školách v ČR. Příprava takového projektu a oslovení nejlepších odborníků pro tak rozsáhlý projekt si vyžádala hodně času ještě dříve, než jsme projekt podali. Spolupráce odborníků z mnoha vysokých škol i ze zahraničí (USA) a spolutvůrci ze ZČU Plzeň a UTB Zlín zajistila širokou platformu pro kvalitní práci. V průběhu projektu s námi spolupracovalo a výstupy připomínkovalo přes 320 učitelů základních a středních škol. Došlo tak ke skutečné, nikoli pouze proklamované výměně názorů mezi praxí a teorií.

Nebudu se zmiňovat pouze o cílech projektu. Podstatné je, proč vůbec projekt vznikl, proč nám jej hodnotitelé projektů ESF v plné výši schválili. Patrně proto, že stále více lidí chápe, že změny v získávání informací, dovedností a nových kompetencí je nezbytnost. Nové trendy v celoživotním vzdělávání umožňují po celém světě dozdělat odborníky včetně edukátorů. Týká se to také učitelů, kteří mají garanci nad vzdělávací oblastí Člověk a zdraví. Mnoho nových znalostí, dovedností a vědomostí, které považujeme za důležité, jsme s vynikajícími odborníky a kolegy vybrali a zamýšleli je vytvořit i v jednoduché a velmi dostupné e-learningové formě.

Cílem projektu tedy byla tvorba komplexních e-learningových neboli multimediálních opor, určených pro další vzdělávání zájemců o další vzdělávání na FTK UP. Díky finanční dotaci jsme pro další vzdělávání učitelů připravili nejvhodnější a na čas nejméně náročný způsob přenosu vědomostí, tedy distanční vzdělávání. Stále více pedagogů potřebuje doplnit a zvýšit kvalifikaci, znalosti a dovednosti, které před několika lety nebyly známy či neexistovaly. Nové poznatky a přístupy, formy i metody řízení, legislativy a ekonomiky zdravého způsobu života, výživy, sportu i tělesné výchovy je nutné efektivně nabídnout a předat. Ze zpětných vazeb projektů na FTK UP vyplývá, že naprostá většina respondentů má zájem o kombinovanou formu studia s výraznou podporou kvalitních e-learningových opor. Zdůrazňujeme e-learningových opor, a ne textů. Texty často nahrazují proklamované opory, ale nemají komplexní obsah: jsou v nich chyby, schází simulace, video a flash animace, propojení na další literaturu a podobně.

V rámci projektu jsme vytvořili 42 e-learningových opor. Jak po stránce obsahové, tak technické jde o komplexní multimediální opory včetně digitálního videa, databázových propojení, multimédií apod. Využití internetu znamená nejen snadnou dostupnost pro všechny zájemce, ale i nižší zátěž pro životní prostředí i nižší náklady v projektu. Současně se zvýší úroveň počítačové gramotnosti všech účastníků, kteří zároveň naváží kontakt s Univerzitou Palackého. Udržitelnost projektu bude zajištěna nejen dlouhodobou a zvyšující se realizací dalšího vzdělávání na UP, ale materiály, jejichž inovaci se budeme snažit průběžně zajišťovat. Díky projektu ESF v Opatření 3.2. je nyní můžeme nabídnout, všem, kteří edukují pohybové aktivity, tělesnou výchovu a sport v celé České republice. O tom, jak bude nabídka vypadat a co vše projekt obsahoval, jsme informovali na právě proběhlé konferenci projektu 4. 4. na FTK UP. *Doc. F. Mazal, CSc., řešitel projektu, další informace viz <http://edo.upol.cz>*

Botanické vycházky do okolí Olomouce

Katedra botaniky PŘF UP pořádá pro zájemce z řad studentů i veřejnosti sérii botanických vycházek do okolí Olomouce. Na vycházkách budou demonstrovány mechorosty, cévnaté rostliny a rostlinná společenstva vybraných biotopů.

– **25. 4. (pá) – NPR Hůrka u Hranic** (vápnomilné bučiny, sutové lesy, acidofilní doubravy, subxerofilní nelesní vegetace, skalní vegetace); vedoucí exkurze: Z. Hradílek, L. Kincl (e-kontakt: zbynek.hradilek@upol.cz); odjezd: vlakem EX Beskyd z Olomouce, hl. n., směr Hranice n. M. v 6.57 hod., v Hranicích n. M. přestup na vlak směr Teplice n. Bečvou, příjezd 8.08 hod. (lístek kupujete do stanice Teplice nad Bečvou); zpět taktéž vlakem.

– **16. 5. (pá) – NPR Spránek u Javoříčka** (vápnomilné bučiny, sutové lesy, subxerofilní nelesní vegetace, skalní vegetace, orchideje!); vedoucí exkurze: M. Dancák, M. Duchoslav (e-kontakt: martin.dancak@upol.cz); odjezd: autobusem č. 89077018 (linka Olomouc–Litovel) z Olomouce, aut.nádraží (8.30 hod.) nebo přístup Olomouc, hl. n. (8.36 hod.), Na Špici (8.38), Komenického (8.40), Na Střelnici (8.44), Ladova (8.45), do Litovle, tam okamžitý přestup na autobus Litovel–Konice, výstup Luka, odtud pěšky; návrat zpět 16.25 hod. z Javoříčka.

– **22. 5. (čt) – PR Plané loučky u Olomouce** (rákosiny, mokré louky, olšiny, ostřicové porosty!); vedoucí exkurze: L. Kincl, M. Duchoslav (e-kontakt: lubomir.kincl@upol.cz); odjezd: autobusem MHD č. 18 ze zastávky Olomouc-Tržnice v 8.40 hod. (nebo přistoupení na nám. Hrdinů v 8.43 hod.) směr Skrběň, výstup zastávka Poděbrady 8.58 hod., sraz na parkovišti koupaliště. Vezměte s sebou úrčovací klíče, lupy a svačinu. Účast je zcela dobrovolná; exkurze poběží za každého počasí! Délka exkurze do odpoledne. Dopravu si hraří každý účastník sám. Sraz na nádraží/zastávce vždy 10 minut před odjezdem nebo přímo na místě (zde bez záruky vzájemného nalezení).
–kb-, foto archiv Katedry botaniky PŘF UP

Knihovna UP se obrací s prosbou na vyučující, vědecké pracovníky i studenty Pomozte při rozhodování, které informační zdroje budou v příštím roce pro UP přístupné.

V letošním roce končí program MŠMT „Informační infrastruktura výzkumu“ (1N) na léta 2004–2008, v jehož rámci byly v minulých pěti letech finančně podporovány nejvýznamnější projekty zajišťující přístup k odborným elektronickým informačním zdrojům.

MŠMT již avizovalo, že bude koncem června vyhlášen další program, kterým bude v budoucím období zajištěna kontinuita nejpotřebnějších odborných databází. Nevíme ovšem, které projekty budou vypsány, jaká bude požadovaná finanční spoluúčast UP a které projekty budou v konečné fázi přijaty.

Protože je Knihovna UP kontaktním místem pro vyjednávání celouniverzitních konsorciálních přístupů do elektronických informačních zdrojů, cítíme jako svou povinnost co možná nejobjektivněji zmapovat, které informační zdroje vyučující, vědeckí pracovníci a studenti požadují především a jaké mají názory a připomínky k této oblasti činnosti.

Pro shromáždění co největšího množství údajů o požadavcích přístupu k elektronickým informačním zdrojům jsme připravili ve spolupráci s Katedrou sociologie FF UP anketu s názvem:

Kde a jak hledáte odborné informace?

Anketa proběhne v týdnu od 14. do 18. 4. 2008 na všech fakultách UP.

Obrácíme se na vás s prosbou, abyste se ankety aktivně zúčastnili. Jejich výsledky pak budeme moci využít při vyjednávání o připojení do konsorcií pro přístup k vybraným elektronickým informačním zdrojům. Svými hlasy tak pomůžete Knihovně UP při rozhodování, jaké řešení má navrhnout vedení UP pro zajištění optimálního přístupu k elektronickým informačním zdrojům.

RNDr. D. Lošťáková, ředitelka Knihovny UP

Oznámení o výši poskytovaných příspěvků zaměstnancům Rektorátu UP ze sociálního fondu UP pro rok 2008 je k dispozici na stránkách Portálu UP – <http://portal.upol.cz/wps/portal>.

Distribuce a prodejnost publikací vydaných Univerzitou Palackého

Při zpracování podkladů pro výroční zprávu VUP za rok 2007 jsem si opět uvědomil, jak došlo od roku 2000 k nárůstu prodeje a distribuce, jak se neustále navyšuje počet úkonů v rámci služeb na prodejné skript a odborné literatury VUP. Jelikož se obsah výroční zprávy možná nedostane mezi všechny čtenáře Žurnálu, chtěl bych se zde jen stručně dotknout této problematiky a mimo jiné několika čísel dokumentovat prodej, distribuci a ostatní služby prodejny. V nových prostorách působí prodejna skript a odborné literatury od poloviny roku 1999.

Proto jsem některé hodnoty minulého roku porovnal s rokem 2000 a zjistil tyto skutečnosti:

- počet prodaných publikací a zboží se za uvedené období zvýšil o 17 295 ks (v r. 2000 to bylo 35 481 ks, v loňském roce již 52 776 ks);
- hodnota zasilaného zboží na dobírky se z 65 000 Kč v roce 2000 zvýšila na 192 639 Kč v roce 2007, tj. nárůst o 127 639 Kč;
- na začátku sledovaného období bylo vystaveno v rámci distribuce celkem 624 faktur, v roce 2007 to bylo již 1004 faktur; hodnota se u faktur navýšila o 2 047 899 Kč (rok 2000 – 870 000 Kč, rok 2007 – 2 917 879 Kč).

Zejména tyto údaje jsou podstatné a důležité pro zamýšlení se nad naší distribucí. Neustále se totiž objevují dotazy a připomínky k nedostatečné práci v rámci distribuce na naší prodejně.

Již v minulých příspěvcích o distribuci jsem uváděl, kde všude se objevují tituly vydané UP – at již v Praze, Brně, Ostravě, ale i v jiných městech. Naším cílem je neustále rozšiřovat okruh těch, kteří si zakoupí publikace vydané na UP, což dokumentují výše uvedené čísla. Při tom všem je třeba si uvědomit, že distribuce odborné literatury je podstatně složitější než distribuce jiných kategorií v rámci knižního obchodu.

Na základě výše uvedené kritiky a ve snaze nabídnout a prodat některé naše tituly dalším, možná z naší strany neosloveným odběratelům jsem navštívil jednu z největších distribučních firem u nás. Chtěl jsem si rovněž ověřit, jak tyto vyhlášené distribuční firmy pracují a v čem by nám mohly při distribuci pomoci. Informace, které jsem získal, však nepřinesly v podstatě nic nového a potvrdily jen to, co jsem již věděl. Pro představu těch, kteří se domnívají, že velké distribuční firmy prodávají vše a všude, jen pár poznatků:

Prosperita těchto firem je založena především na distribuci jiného druhu publikací, než je odborná lite-

ratura. Předně je třeba poznamenat, že velká distribuční firma, která je zahlcena nabídkami nakladatelů a vydavatelů a jejím hlavním cílem je samozřejmě prodat publikace, které má v nabídce, se brání tomu, aby se jí hromadily knihy ve skladech. Vybírá si proto z nabízených titulů jen ty, o kterých je přesvědčena, že se dobře prodají. **U publikací, které si vybere do distribuce, však požaduje rabat (slevu z prodejní ceny) ve výši 47–50%**, což je třeba pro naše publikace nevýhodné, protože prodejní ceny jsou u nás tvořeny tak, abychom si sice slevu mohli poskytnout (jinak knihkupec knihy do prodeje nevezme), ale ne v takové výši. **Naše prodejní ceny by v případě nabídky do distribuční firmy musely být neúměrně vysoké a doplňovat by na to naši největší a nejpotřebnější zákazníci, což jsou studenti a ostatní zájemci v oblasti školství. To však samozřejmě není naším cílem.** U odborné literatury je ovlivňujícím faktorem při distribuci také to, že tyto tituly jsou vydávány z pochopitelných důvodů v menších nákladech.

Kromě výše uvedeného však distribuční firma nevyužívá v podstatě jiné prostředky k propagaci určité knihy, než je tomu u nás. To znamená, že publikace nabízené distribuční firmou jsou zveřejněny na internetu, což my rovněž děláme, a na základě objednávek odběratelů je následně prováděna dodávka zboží. Doby, kdy se objíždělo s naloženým autem po knihkupectvích a nabízelo se zboží přímo na autě, již pominuly. Je sice pravdou, že na internetovou nabídku velké distribuční firmy se podívá více zájemců než

na webové stránky našeho Vydavatelství, avšak efekt asi není o mnoho lepší, jelikož se domnívám, že tyto zájemci většinou nehledají odbornou literaturu, ale jiné kategorie literatury v rámci knižního obchodu. Ti, kteří cíleně sledují odbornou literaturu nebo hledají konkrétního autora z oblasti vědy a školství, se spíše zaměří na internetové stránky vysokých škol, a tedy i UP, než na stránky velké distribuční firmy.

V neposlední řadě největšími odběrateli těchto distribučních firem jsou velké obchodní domy, jako např. Palác knih Neoluxor, knihkupectví Academia, knihkupectví Karolinum, Dům knih a učebnic Černá labuť a jiné, které v rámci naší distribuce využíváme i my, a pro nás za lepší podmínek, než kdybychom k tomu využili distribuční firmu. V tomto směru si dovoluji ještě

malou poznámku. Rovněž v rámci naší distribuce, tak jako u velkých distribučních firem, jsou tituly a publikace, o které je velký zájem, a s nadsázkou lze říci, „že jsou prodané dříve, než vyjdou“, ale bohužel jsou tituly, které i přes sebevětší snahu zůstávají ve skladech a prodávají se málo a velmi pomalu. O tyto tituly nemá zájem ani distribuční firma, a nechce je převzít do svých skladů ani na zkoušku. Přesto je samozřejmě našim prvotním úkolem a snahou nabízet a prodávat i takové publikace.

Závěrem chci ještě zdůraznit skutečnost, že zájem o publikace vydané UP je velký, což dokládají čísla uvedená na počátku tohoto článku, a domnívám se, že naše distribuce je na dobré úrovni. Přesto se stále snažíme při distribuci naše služby zlepšovat a využívat nových trendů i v rámci distribuce odborné literatury, např. připravujeme zavedení internetového obchodu (e-shopu) na naší prodejně, což by mělo přispět k ještě větší prodejnosti publikací vydaných ve Vydavatelství UP v Olomouci.

PhDr. F. Minář, vedoucí prodejny skript a odborné literatury VUP, ilustrační foto archiv VUP

PROJEKTOVÝ SERVIS

Výzva v programu Public Health pro rok 2009

Evropská komise, DG Health and Consumer Protection, uveřejnila výzvu programu Public Health pro rok 2009. Výzva bude otevřena tři měsíce, uzávěrka pro podávání projektů je 23. 5. 2008.

Prioritní oblasti

3.1. Záležitosti strategického významu

3.2. Prioritní akce v první oblasti „Zlepšit ochranu zdraví občanů“

3.2.1. Chránit občany před zdravotními hrozbami

3.2.2. Zlepšit bezpečnost občanů

3.3. Prioritní akce v druhé oblasti „Podporovat zdraví“

3.3.1. Práce týkající se vzácných onemocnění se zaměřit na pokračování činnosti ke zlepšení poznatků a usnadnění přístupu k informacím o těchto nemocích. Příprava iniciativ ke zvyšování počtu roků prožitých ve zdraví během celého životního cyklu a řešení nerovností v oblasti zdraví

3.3.2. Snížení nerovností v oblasti zdraví mezi jednotlivými regiony EU

3.3.3. Zlepšení duševního zdraví a zdravější život

3.3.4. Prevence závislosti

3.3.5. Zlepšení kvality fyzického prostředí a snižování počtu nehod a zranění

3.3.6. Akce v oblasti vzácných onemocnění

3.4. Prioritní akce v třetí oblasti „Vytvářet a šířit informace a znalosti z oblasti zdraví“

3.4.1. Rozvoj udržitelného zdravotního monitorovacího systému s mechanismy pro sber srovnatelných údajů a informací, s příslušnými ukazateli

3.4.2. Rozvinout mechanismy pro analýzu a šíření informací

3.4.3. Výměna poznatků a osvědčených postupů

Financování

Částka finančního příspěvku na příjemce může činit až 60 % způsobilých nákladů na zvažované projekty. Pokud má návrh výjimečnou prospěšnost, lze uvažovat příspěvek Společenství v maximální výši 80 % způsobilých nákladů na příjemce (tj. na hlavní a partnerské příjemce). Komise stanoví v každém jednotlivém případě maximální procentní částku, která má být přidělena.

Finanční prostředky

Rozhodnutí o programu stanoví souhrnný rozpočet ve výši 321 500 000 EUR pro období od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2013.

Administrace programu

Administraci programu spravuje výkonná agentura PHEA: http://ec.europa.eu/phea/calls/call_for_proposals_en.html

Pomoc s projektem

V případě, že by jste měli zájem o podání projektu do programu Public Health, neváhejte se na nás obrátit. Radi vám zodpovíme všechny vaše dotazy a pomůžeme vám s podáním projektové přihlášky.

Jste tu pro nás a rádi vám pomůžeme!

Projektový servis UP, Šlechtitelů 27, 783 71 Olomouc, tel.: 585 631 421, fax: 585 631 401, e-mail: info@psup.cz, www.psup.cz

Katedra bohemistiky FF UP zve na další pokračování cyklu autorských besed a čtení

Ex Libris.

Hostem doc. L. Machaly bude

Antonín Přidal,

laureát Státní ceny za překlad

v roce 2007

a editor knižní novinky *Kouzlo nechtěného* v úterý 8. 4. od 16 45 v posluchárně č. 18 na FF UP (Křížkovského 10).

Americký velvyslanec...

Dokončení ze str. 1

partnery, zejména v souvislosti s mezinárodním projektem AIHA (American International Health Alliance), který byl zaměřen na rozvoj zdravotnického managementu, ošetrovatelství a zdravotnických služeb (včetně prevence) v zemích střední a východní Evropy a post-sovětských zemích v Euroasii, a jehož partnerem byla Virginia Commonwealth University Richmond (Department of Health Administration and Nursing School).

R. Graber navštívil UP již v roce 2006 těsně po svém nástupu do funkce; olomoucké univerzitě tehdy předal knižní dar – kompletní sadu edice amerických klasiků *Library of America*.

-mav-, foto na titulní straně -mo-

„Leonardovské stáže“ ve Francii /IV/

Cyklus nebývaných průběhů vybraných kreditovaných stáží, které absolvovali posluchači oboru Odborná francouzština pro hospodářskou praxi ve francouzských organizacích, podnikách a firmách v rámci mobilního projektu Katedry romanistiky Leonardo da Vinci, pokračuje v tomto čísle první částí dvoudílného příspěvku studentek L. Fibichové a K. Zelenkové z jejich společného pobytu v Perpignanu:

Perpignanské listy – díl první

Dříve mladí lidé vyráželi do světa na zkušenou s rancem buchet jako hloupý Honza nebo s řemeslnickou brašnou jako hrdinové povídek Boženy Němcové. Dnes se do ciziny vydávají s velikým kufrem jako studenti programu Erasmus. I my jsme se nechali zlákat možností přiučít se „řemeslu“ za hranicemi naší země, a tak nás naše toulavé boty zanesly do města, kde nás každé ráno vytahuje z postele francouzské sluníčko a pohled na pyrenejské velikány.

Polehnete si, jak to všechno začalo...

Náš velitelský koráb míříci do Perpignanu odplul v sobotu 15. září 2007 nacpaný až po vrch.

Posádku složenou ze šesti „Erasmáků“, pana řidiče a našeho hlavního navigátora nevyvedla z míry zácpa ani v Praze, ani na dálnici v Německu. Po překročení francouzsko-německé hranice jsme se rozloučili s dálnicemi a trvale zabořili hlavy do autmap. Po silnicích 1. třídy se sice jede jako po másle, ale o co dokonalejší byl jejich povrch, o to horší bylo jejich značení. Vtipné situace nastávaly zejména v noci, kdy jsme dorazili na jeden z tisíců francouzských kruhových objezdů a rozhodovali se, které směrovce se dá nejlépe věřit. Rekord máme z „kruháče“ kdesi u Lyonu, ten jsme zvládli obkroužit sedmkrát a poté jsme odbočili stejně špatným směrem. V Aix-en-Provence jsme vysadili Štěpánku, první oběť francouzského školství. Nedělní ráno se pomalu přehupovalo

▲ Tak to jsme my z Olomouce...

do nedělního dopoledne a my jsme byli ještě na hony vzdáleni našemu vysněnému cíli. Krajina byla vyprahlá, vegetace se změnila na subtropickou a sluníčko

pálilo a pálilo. A najednou se objevila cedule: PERPIGNAN 50 km. A pak se to stalo – po 32 hodinách jízdy a ani jediného zamhouření oka jsme stáli před koleje a těšili se na sprchu a postel.

A tak nám pěti trosečnickům z UPOLu začal pestrý život mezi Francouzi. Pro upřesnění – mezi zdmi kolejí jediného Francouze nepotkáte, jen samé Araby, černochoy, Čiňany a občas nějakou Němku nebo Čecha. Tento pobyt by nás měl obohatit i po kulturní stránce, což se povedlo hned v měsíci září, jelikož naši muslimští spolubydliči právě slavili ramadán. Tak jako z mešity, tak i z jejich pokojů se neustále linuly různorodé národní písně. Během dne jsme je potkávali zřídka, zato v noci, když si vyvářeli v kuchyňce, o nich věděla celá kolej.

Kromě kuchyňky máme společné i záchody a sprchy, ve kterých jsme zanedlouho udělali objev hodný vědeckého uznání. Ve sprše jsme našli krápník. Vlastně takový malíček asi třicetimetrový krápníček. Když jsme pohledem zamířili přesně pod něj na podlahu, byli jsem nadšeni. Ze země vyrůstalo něco podobného,

jen to ještě potřebuje víc času, aby se to zformovalo do špičky. Budeme tam mít takový soukromý stalagnát. Známé tam vodíme na exkurzi, a asi proto je v této

▲ Centrum Perpignanu

sprše stále obsazeno. Kdo by se nechtěl vykoupat mezi krašovými jevy?

Na kolejích jsou ubytovány i naši souputníci z jiných českých univerzit, s kterými vyvádíme plno úžasných věcí, jako např. pečení bramboráků pro celé patro koleje, české filmové večery u pokojů, navštěvování festivalů a večírků a samozřejmě výletování po zdejší krásné krajině. K tomu nám posloužily různé

dopravní prostředky. Jako správní šetřiví Češi jsme využili tu nejlevnější variantu – týdenní permanentku na autobusovou dopravu po celém departementu Pyrenées-Orientales, kterou jsme dostali zdarma. A tak jsme projezdili podhorská městečka s románskými kostely a opatstvími i pobřežní letoviska, ve kterých jsme okusili teplou vodu Středozemního moře. Když jsme se rozhodli zavítat do vzdálenějších končin, pronajali jsme si auto. Bylo to pohodlné, ale leckdy nám, pěti děvčatům, autičko přineslo nemalá překvapení.

Jednoho listopadového dne jsme se v mezinárodním složení vydaly objevovat krásy Katalánska. Prohlédly jsme si muzeum Dalího ve Figueres, středověkou Gironu s kamennými úzkými uličkami a pokochaly se západem slunce na pobřeží Costa Brava. Když jsme opouštěly Barcelonu, živé a barevnější město, kde je na každém kroku slyšet hudba pouličních umělců, naskytl se menší problém v podobě „odparkování“ autička. Holt, s 10 cm vpředu a 30 cm vzadu to člověku zabere víc času a přemýšlení než obvykle. Když jsme pak couvaly na příjezdové cestě k známému poutnímu místu Montserrat, nešťastně jsme najely na betonový polokulovitý patník a zůstaly jsme tam viset. Představte si pět ženských a tuto situaci. No, našťástě jeli navštívit klášter i nějakí ochotní Španělé, kteří to auto prostě přenesli. Poslední vtipná historka týkající se našeho autička se přihodila v Andoře. Docházelo nám palivo a my jsme jaksi nevěděly, zda nabrat benzín nebo naftu... Nedokázali nám poradit ani na benzínce, ani v autoopravně (a to to byli chlapi). Až jeden hezký motorkář ono tajemství rozluštil. Byl to benziňák! Když jsme si pronajaly auto podruhé, už jsme věděly, jak na něj, a tak cesta do Toulouse a Carcassonne proběhla bez problémů.

O dalších cestovatelských zážitcích, které už tak bezproblémové nebyly, a o zdejším francouzském fenoménu – stávce – se dozvíte příště.

L. Fibichová, K. Zelenková, studentky 2. ročníku francouzské filologie, foto archiv autorek

Mezinárodní studentský pedagogicko-vědecký tábor na PdF UP v Olomouci

Ve dnech 3.–7. 3. se na půdě Pedagogické fakulty UP uskutečnil mezinárodní pedagogicko-vědecký tábor, který odstartoval další výzkumný projekt zaměřený na výchovu ke zdravému životnímu stylu na 1. a 2. stupni ZŠ.

Členové studentského vědeckého kroužku Katedry pedagogiky s celoškolskou působností pod vedením doc. D. Holoušové, CSc., ve spolupráci se členy studentského vědeckého kroužku Katedry primární pedagogiky pod vedením Mgr. J. Májové připravili pro své partnery z Ratiboře, Prešova a Opole pestrý a zajímavý program.

Na slavnostním zahájení studentského pedagogicko-vědeckého tábora v zasedací místnosti děkanátu PdF byl za přítomnosti proděkanky pro vědu, výzkum a zahraniční styky doc. K. Vitáskové, Ph.D., vedoucí Katedry primární pedagogiky prof. A. Neleškové, CSc., a zástupkyně vedoucího Katedry pedagogiky s celoškolskou působností doc. H. Grecmanové, Ph.D., představen nový výzkumný úkol s názvem *Výchova ke zdravému životnímu stylu na 1. a 2. stupni ZŠ*, na jehož řešení budou v příštích letech studentské vědecké kroužky společně pracovat.

Následující den účastníci tábora navštívili fakultní Základní školu na Tererově náměstí, kde hospitovali ve třídách prvního i druhého stupně. Odpolední program vyplnila pouť k bazilice na Svätém Kopečku u Olomouce. Toto významné poutní místo nám poskytlo čas a prostor k rozjímání, uklidnění a načerpání nových sil. Vířivým zpestřením byla návštěva Zoologické zahrady Olomouc, kde jsme byli seznámeni se vzdělávacími programy, které ZOO nabízí základním školám. Večer už všichni členové a členky studentského vědeckého kroužku z jednotlivých zemí pracovali na přípravě společného dotazníku k novému tématu. Tento dotazník

bude zadán celkem devíti stům respondentů v Polsku, Česku a Slovensku.

Třetí den našeho společného setkání jsme zahájili hospitací v Mateřské škole v Hodolanech, kde nám představili některé své projekty a metody i formy práce zaměřené na výchovu ke zdravému životnímu stylu. Odpoledne jsme si prohlédli expozice Arcibiskupského muzea v Olomouci. Tradice našich táborů nebyla porušena a členové studentských vědeckých kroužků jednotlivých zemí si večer našli prostor a čas ke společnému přátelskému nepracovnímu setkání, vzájemnému obohacení a navázání nových kontaktů.

Ve čtvrtek naši zahraniční hosté hospitovali ve třídě pro nadané děti na Základní škole Hálkova, kde jim byl představen projekt ke zdravému životnímu stylu a možnosti jeho uplatnění ve výuce. Odpoledne jsme se účastnili vzdělávacího programu Centra ekologických aktivit Sluňákov v Horce nad Moravou, které se zaměřuje na výchovně-vzdělávací činnost s environmentálním zaměřením, organizuje volnočasové aktivity a vzdělávací programy pro školy, studenty, učitele i širší veřejnost a poskytuje poradenskou činnost všem zájemcům. Navštívili jsme také nový nízkoenergetický dům Sluňákov.

Závěrečný večer studentského pedagogicko-vědeckého tábora byl yěnován plánovaným výzkumem v jednotlivých zemích. Účastníci se shodli na konečné podobě dotazníku, zahájení předvýzkumu a dohodli další mezinárodní výzkumnou spolupráci. Příjemná, vstřícná a přátelská atmosféra provázející celý studentský pedagogicko-vědecký tábor se jistě společně s námi přesune i do Prešova, kde se uskuteční naše příští setkání.

Mgr. M. Gregor, PdF UP

25fps podvanácté

Na stránkách www.25fps.cz se objevilo v pořadí již 12. číslo časopisu 25fps, jehož ústředním tématem je tentokrát hledání duchovního filmu, např. analýzy filmů *Oběť*, *Návrat* a *Údolí včel*, exkluzivní rozhovory s dr. J. Blažejovským nad spiritualitou ve filmu, s prof. T. Halíkem

o víře a filmu a s P. Gajdošíkem o serveru *Nostalghia.cz*. S nevšedním pohledem na loutkový film *Krysař* přispěl doc. V. Suchánek. Také v dalších sekcích přináší březnové číslo zajímavé informace o aktuálních titulech v kinech, o režisérských osobnostech současnosti či o ojedinělém portálu *Doc Air* a AFO.

Více informací viz www.25fps.cz.

Ateliérová tvorba Katedry výtvarné výchovy PdF UP //I/

Malba

Garantem výuky malby je **doc. J. Krtička, ak. mal.**, který svou vlastní malířskou a kreslířskou tvorbu, orientovanou převážně ke geometrické abstrakci, prezentuje od dob absolutoria v ateliéru prof. F. Jiroudka na pražské AVU na četných samostatných a kolektivních výstavách doma i v zahraničí (Litomyšl, Praha, Brno, Bratislava, Trnava, Luzern, Tokio apod.).

Jako odborný asistent v oboru malba působí na KVV od roku 1999 **Mgr. D. Jedlička**, absolvent Ateliéru malby ak. mal. D. Balabána Ostravské univerzity. Svě dílo, v poslední době převážně zaměřené na figurální malbu, představil na četných samostatných (*Decent*, Praha, 2003) a kolektivních výstavách (*Nejmladší*, Národní Galerie v Praze, 2003).

Předmět Malba se snaží ve výuce koncepčně zahrnout jak technické znalosti a dovednosti v oboru, tak náročnější nadstavbu zabývající se interpretační rovinou díla, vizualitou v obecnější rovině, filozofickými, psychologickými a sociálními přesahy díla. V předmětu malby preferujeme individuální přístup ke studentovi, který je založen na principu vzájemné komunikace.

Obor malba je možné podle jednotlivých fází rozdělit na formální zdokonalování techniky malby – zátiší, portrét, krajina, figurální kompozice, individuální projekty, tematická zadání s větším důrazem na obsahovou rovinu.

Z didaktického hlediska si studenti na praktických dovednostech osvojují teoretické znalosti, jako například využití znaku, symbolu, výtvarné stylizace, kompozice, dekompozice, juxtapozice. Těchto postřehů ověřených praxí mohou dále studenti využívat v didaktických a pedagogických disciplínách nebo v přímé pedagogické praxi. V rámci výuky je student konfrontován se současným vývojem umění a aktuálními tendencemi v oboru.

U vyšších ročníků je kladen důraz na komplexnější výtvarnou práci počínaje shromažďováním podkladů, až po výsledný obrazový cyklus.

V rámci jednotlivých úkolů se stává běžnou praxí využívání jiných nebo nových médií jako výchozího obrazového materiálu pro malbu.

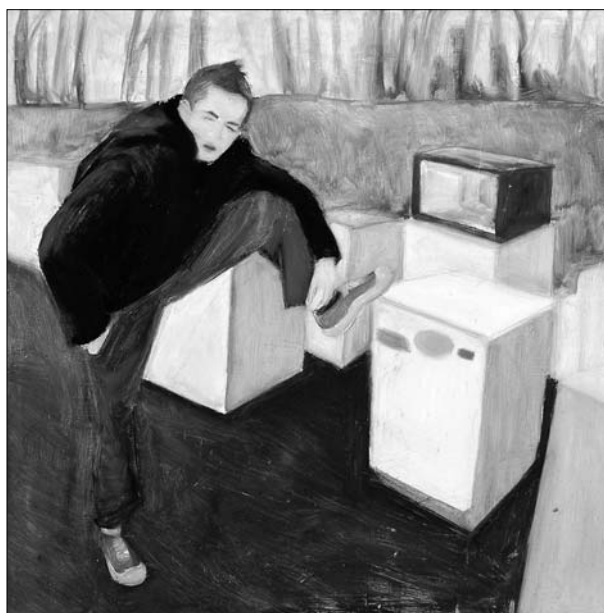
Doc. J. Krtička, Mgr. D. Jedlička

▲ L. Sedláček: Z cyklu *Město*, 2006

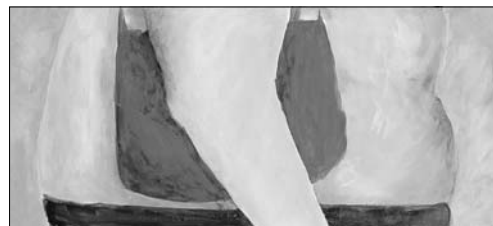
▲ H. Boštíková: *Spánek č. 1*, 2006

▲ L. Jirková: *Sámer zkontrolil freony*, 2006

E. Vrbová: *Bez názvu*, 2006 ▶

Potřebuje Univerzita Palackého logo?

Zcela záměrně pokládám otázku takto. Nejde mi o to, jestli potřebuje „nové“ logo, ale jestli vůbec. Podle všeobecné encyklopedie Universum (Odeon 2000) je logo označení používané především v reklamě a jde o emblém, graficky vytvořený znak např. nějaké firmy, organizace. Pravděpodobně jde o zkrácenou formu logotypu, její vizuální část. Asi by mohla vysoká škola mít takovou značku, ale Statut UP uvádí, že naše Alma mater má znak, což chápu spíše jako něco ve smyslu „erbu“, než jen grafické značky. Podle mého názoru je znak něco, co má mít daleko trvalejší podobu, která se tolik neřídí momentálními názory na podobu loga. Má to být něco, co patří k tradici vysoké školy, která se hlásí ke svému vzniku v roce 1573 a obnovení v roce 1946. „Současná podoba znaku UP je upravená verze, kterou vypracoval akad. malíř Aljo Beran již na podzim 1946. Na původním návrhu na štít nasedala nahoře hlava Pallas Athény v přílbici. Tento znak používá univerzita doposud jedině s tím rozdílem, že byla vypuštěna hlava Pallas Athény.“ (Viz František Santavý a Emil Hošek: Organizace, pečeti a insignie olomoucké univerzity v letech 1573/1973. Univerzita Palackého v Olomouci 1980). Znak UP je jako ochranná známka zapsán u Úřadu průmyslového vlastnictví. Možná budu připadat mnohým jako příliš konzervativní, také si rozhodně nedělám nároky na to, že bych rozuměla modernímu

designu. Také vím, že rozdíl v použití označení „logo“ a „znak“ se příliš významem neliší. Přesto nevidím důvod k tomu, abychom měnili znak UP.

Diskuse o podobě a případně potřebě změnit znak UP probíhala velmi intenzivně hned v roce 1990. V archivu UP se zcela jistě najdou zápisy z jednání Akademického senátu UP, který se tomuto tématu věnoval. Asi jsou také k dispozici tehdy předložené návrhy. Po dlouhých (a mnohdy i vášnivých debatách) jsme dospěli k názoru, že budeme použít znak, který máme od roku 1946. Uprášili se barvy, ve kterých má být používán a přesněji stanovily rozměry.

Nezpochybněji potřebuje jednotného vizuálního stylu UP. Tady souhlasím s tím, co rektor Dürř podle Žurnálu UP č. 20/2008 uvedl na jednání AS UP. „Jednotný vizuální styl by měl vyjadřovat „sounáležitost akademické obce a posilovat interní komunikaci“. Dovolují si však připomenout, že grafický manuál již také univerzita má. Nevím přesně, ve kterém roce vznikl, ale to se jistě dá zjistit. Bohužel se nám nepodařilo přesvědčit členy akademické obce, aby se jim ve všech současných UP řídili. Snad bude současně vedení úspěšnější.“

Již několikrát jsem měla chuť vyjádřit svůj názor na některé změny, které na UP probíhaly a probíhají. Vždycky jsem si ale nakonec řekla, že je plně v kompetenci současného vedení UP a odpovídajících samosprávných

orgánů je udělat. To, co mne vedlo ke zveřejnění mého názoru na stránkách Žurnálu UP tentokrát, bylo konstatování odborné poroty, která návrhy na jednotný vizuální styl posuzovala: „Stávající logo univerzity je neudržitelné...“. Opravdu si to myslí i většina akademické obce? Návrhy, které postoupily do druhého kola, jsem viděla zatím jen na webových stránkách. O ně mi teď ale ani nejde. Jde o to, jestli opravdu „musíme“ změnit současný znak UP kvůli zavedení jednotného vizuálního stylu. Budeme jej pak zase měnit znovu za nějakých dalších 50 nebo 60 let, případně i dřív, až se zase bude zdát, že už je „neudržitelný“?

Univerzita Palackého v Olomouci se výrazně mění, po roce 1989 došlo k mnoha změnám, které jsou zcela jasně patrné. Musíme proto ale měnit i znak UP? K tomu, abychom ke studiu získali kvalitní uchazeče, podle mého názoru spíš potřebujeme mít velmi dobré absolventy, kteří se uplatní nejen v ČR. Můžeme úspěšně využít nové formy pro seznámení uchazečů s nabídkou studia na UP např. ve virtuálním světě Second Life ve městě Bohemia. Pro získávání partnerů pro využití výsledků výzkumu musíme mít hlavně ty dobré a použité výsledky. A tak bych mohla pokračovat. Takže se ještě jednou ptám, potřebujeme „nové logo“, abychom uspěli?

Prof. J. Mačáková, emeritní rektorka UP,
Ústav patologické fyziologie LF UP

Zveřejňování závěrečných prací: Jak jsme pokročili?

Od roku 2006 veřejným vysokým školám zákon ukládá nevydělečně zveřejňovat disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba. Myslénka chytrá – každý by měl mít možnost podívat se, k jakým výsledkům jsou schopni se studenti dopracovat po letech naší péče za veřejné prostředky. Porovnat si úroveň škol, využít nové vzniklé znalosti, případně si ověřit, zda někdo nešvindluje. Zároveň úloha v dnešní době snadno realizovatelná: práci v univerzálně přístupném formátu (nejlépe PDF) umístit na web školy. Jenže to bych nesměl být naivní přírodovědec: jde totiž o úkol nadmíru složitý. Nejprve na něj bylo třeba získat projekt z rozvojových programů MŠMT: 1, 175 milionů korun na technické vybavení a 975 tisíc na mzdy a odvody pracovníků, kteří tento komplikovaný problém vyřeší. Celkem tedy něco přes dva miliony korun. V roce 2006 se projekt začal řešit, jak si stojíme dnes? Na oficiálním webu UP se dosud k žádným disertačkám nebo diplomkám nedostanu. Jsou však pracoviště, která si na svých webových stránkách zveřejňují své práce samy na vlastní pěst (namátkou katedry optiky, geoinformatiky či některé chemické katedry). Univerzita se zatím se zákonem vypořádala Šalamounsky: práce zveřejňujeme tím, že je uložíme v katederní knihovně, kde do nich teoreticky kdokoli v veřejnosti může nahlédnout. Proč to nejde elektronicky? Od některých blíže zaslých kolegů se doslyšám učená vysvětlení: bude se to zadávat přes STAG a STAG ještě neumí, aby se do něj mohlo dostat zvenčí (asi to bude chtít další projekt, aby to někdo STAG naučil). Je třeba vyřešit autorsko-právní otázky (strávil jsem několik hodin debaty s proponenty tohoto názoru, aniž bych pochopil, v čem je skutečný problém). Je třeba vyřešit otázku, jak naložit s případem, když diplomovou práci je umělecké dílo, například socha (nafoťit, dát do PDF a šup s tím na web, je zřejmě naivní představa ubohého laika).

Abych ale s dotazy nechtěl jít kovářičky, ale za kovář, oslovil jsem pana kancléře dr. R. Hladkého, někdejšího řešitele projektu, a pana prorektora doc. M. Chrásku, zodpovědného za univerzitní informační systémy. Jak si s tímto úkolem stojíme, jaké jsou výstupy onoho projektu a proč vlastně doposud neuveřejňujeme závěrečné práce na webu? Dr. Hladký mi odpověděl citací cílů projektu a omluvou, že po zrušení informačního centra se na této misi již nemohl podílet a předal ji příslušnému proreko-

rovi. Doc. Chráška mi pak odepsal o něco konkrétněji, takže zde mohu citovat z jeho odpovědi, která popisuje stav po ukončení projektu: „V dubnu 2007, vzhledem k nevyjasnění formátu převodu dat mezi systémem STAG a Knihovním systémem, vznikla pracovní podoba směrnice rektora o zveřejňování závěrečných prací. Následně bylo, s provozovatelem systému, vyřešeno vkládání informací o závěrečných pracích do STAGU, včetně vkládání elektronických verzí závěrečných prací. Ukázalo se však, že při vkládání závěrečných prací z celé UP může dojít k „přehlcení“ STAGU, protože Knihovní systém v té době nebyl firmou Kosmotron připraven k přijímání dat ze STAGU. Tento technický problém byl vyřešen až v prosinci 2007, tedy v době, kdy již byly závěrečné práce zadány. V říjnu 2007 se UP společně s dalšími 15 VŠ připojila k centralizovanému rozvojovému projektu MŠMT C1/2008 „Národní registr VŠKP a systém na

odhalování plagiátů“, který je realizován pod vedením Masarykovy univerzity. Tento projekt je prozatím v úvodní fázi a v současné době jsou uzavřeny smlouvy se školami, které tento projekt řeší. Blíží informace lze nalézt na <http://theses.cz>. Vzhledem k tomu, že výsledky řešení projektu nebudou v dohledné době známy, je pro tento akademický rok připraven metodický pokyn rektora UP ke vkládání závěrečných prací do systému STAG. Konečná podoba směrnice rektora o zveřejňování závěrečných prací vznikne po vyhodnocení předběžných výsledků centralizovaného projektu, na podzim roku 2008.“

Tak tedy snad se dožijeme dne, kdy zákonu učiníme zadosť tak, jak byl míněn. Také věřme, že zmínky v tisku, které líčí univerzity jako zapouzdřené nepružné instituce, jsou jen nepěkné pomluvy, které s naší školou nemají pranic společného.

Prof. T. Opatrný, proděkan PŘF

Brus jazyka českého

Aktivní výplňková a zástupná slova vykazují značnou aktivitu aneb Trocha zábavy v rámci volnočasových aktivit

Bez výplňkových slov je život nějakým způsobem těžký. Bez nich to především prostě nejde, nicméně je třeba je jaksí vyhledávat a tak nějak se s nimi uktvávat.

Do pozice výplňkových či zástupných slov se v úředních textech v poslední době dostávají výrazy, které tuto funkci držce neměly. Příkladem jsou slova **aktivita**, **aktivní** a jejich odvozeniny pokleslé na úroveň slovní plevele.

Čteme-li například, že „univerzita třetího věku (U3V) je významnou složkou životních **aktivit** seniorů“, přivede nás to k úvaze, co si v této souvislosti pod slovním spojením „životní aktivity seniorů“ představí. Sugeruje to pocit, že bez U3V by seniorům selhaly základní životní funkce. Asi by místo tohoto šroubovaného vyjádření stačilo prostě konstatování, že U3V obohacuje život seniorů.

Podobně je to s cílem „**aktivnější** se účastnit zahraničních veletrhů mezinárodního vzdělávání“. Vycházíme-li ze současného stavu účasti UP na těchto veletrzích, kdy pracovníci kanceláře zahraničních styků navštěvují jeden veletrh za rok, půjde asi spíš než o **aktivnější** účast o zvýšení jejich počtu.

Jistě nebude nikdo nic namítat proti snahám „zapojit se **aktivně**“ do různých vědeckých, vzdělávacích, inovačních a dalších programů. Jistě těžkosti činí jen představa, jaké jiné zapojení než **aktivní** by bylo možné. Podobně je tomu s „rozvinutím **aktivní** diskuse“. Těžko by se asi rozvíjela, kdyby byla pasivní. A stejně se to má s „pokračováním v **aktivní** propagaci“. K jinému než k **aktivnímu** pokračování by bylo zapotřebí vyvinout vskutku **aktivní** úsilí.

Zajímavý požadavek je „vyvíjet aktivity ke zřízení elektronického informačního systému pro poskytování informací na úřední desce UP“. Možná by bylo účelnější informační systém prostě zřídit než „vyvíjet **aktivity** ke zřízení“. Mimochodem zcela překvapivě má informační systém sloužit pro poskytování informací.

Končím heslem „**Ja aktivní přístup v boji proti slovní pleveli**“.

-purista-